

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

VÅR REFERANSE
18/12979

DERES REFERANSE

DATO
28.02.2019

NOU 2018: 17 Klimarisiko og norsk økonomi - høringsuttalelse

Finanstilsynet viser til Finansdepartementets høringsbrev av 12. desember 2018 om NOU 2018: 17 *Klimarisiko og norsk økonomi*.

Klimarisikoutvalget har gjort et viktig arbeid med å samle kunnskap om og vurderinger av klimarisiko og mulige konsekvenser for norsk økonomi. Et felles begrepsapparat og en god risikoforståelse gir et bedre beslutningsgrunnlag for alle aktører. Finanstilsynet støtter Klimarisikoutvalgets syn om at det er behov for mer informasjon og et bedre kunnskapsgrunnlag.

Finanstilsynets merknader til utvalgets arbeid er begrenset til forhold som berører Finanstilsynets mandat.

Kunnskap om klimaendringer og initiativer og tiltak for håndtering av klimarisiko på finansområdet, utvikler seg raskt. Finanstilsynet følger denne utviklingen og deltar i internasjonalt arbeid på området. Dette gjelder først og fremst gjennom deltakelse i de europeiske finanstilsynsmyndighetene.

Finanstilsynet har som hovedmål å bidra til finansiell stabilitet og velfungerende markeder. Solide og likvide finansforetak og god forbruker- og investorbeskyttelse er viktige elementer i et stabilt og velfungerende finansmarked. Rapporten peker på en rekke risikofaktorer for finansnæringen generelt og for enkeltsektorer knyttet til klimaendringer, som også har betydning for forbrukere og investorers tillit til næringen.

Når det gjelder klimarisiko og finansiell stabilitet, er Finanstilsynet enig i utvalgets vurdering av at risikoen for finansiell ustabilitet avhenger av når og hvor brått eventuelle klimaendringer inntreffer, og hvor raskt omstillingen til en lavutslippsøkonomi skjer. Tidlig og gradvis omstilling vil redusere sannsynligheten for kriser, slik også utvalget presiserer.

Klimaendringene er usikre både i omfang og forløp, og avhenger blant annet av i hvilken grad og form det etableres en effektiv, global prising av klimagassutslipp. Virkningene klimaendringene og -tiltakene har på finansforetak og markeder, er derfor vanskelige å modellere og måle. Rapporten trekker frem at myndigheter bør utvikle verktøy og metoder som kan gi bedre forståelse av klimarelatert risiko. Finanstilsynet har lang erfaring med å utvikle og anvende stresstester og annen metodikk for å analysere og håndtere risiko. Stresstesting og scenarioanalyser av klimarisiko vil

kreve tilpasning og videreutvikling av analyseapparatet, både med hensyn til datakilder og metodikk. Internasjonalt er dette arbeidet i en tidlig fase i regi av finanstilsyn, sentralbanker, ESRB¹ med flere. Som nevnt, deltar Finanstilsynet i det europeiske tilsynssamarbeidet om utvikling av slik metodikk tilpasset klimarisiko og følger arbeidet enkelte tilsyn i andre land har gjort på dette området.

Utvalget omtaler (boks 7.7, s. 115) EU-kommisjonens handlingsplan for bærekraftig finans. I handlingsplanen legges det opp til å vurdere innføring av en "green supporting factor" i soliditetsreglene for banker og forsikringsforetak. Finanstilsynet anser at det vil være uheldig om det introduseres rabatter i soliditetsregelverket for å fremme visse typer investeringer. Finansreguleringer og -tilsyn er ikke egnet for å fremme særskilte klimapolitiske tiltak. Tilsynsvirksomheten kan imidlertid bidra til å forebygge forstyrrelser klimaendringene kan ha på det finansielle systemet. Som for andre risikofaktorer, bør dette først og fremst håndteres gjennom tilsyn med finansnæringens risikovurderinger og soliditet. Risiko knyttet til klimaendringer og omstilling til lavutslippøkonomi innebærer økt usikkerhet for den økonomiske utviklingen og for finansnæringen. Generelt krever økt usikkerhet økte buffere i foretakene. Finanstilsynet vil påpeke at foretakene selv må vurdere klimarisikoen knyttet til egen virksomhet, og eventuelle ytterligere kapitalbehov. Finanstilsynet kan også om nødvendig pålegge ytterligere kapitalkrav dersom det vurderes at foretaket ikke har tatt tilstrekkelig hensyn til klimarisiko i sine vurderinger.

Finanstilsynet støtter regelverksutviklingen knyttet til krav om selskapsrapportering om klimarisiko med utgangspunkt i TCFD²-rammeverket, og vil følge opp krav som gjøres gjeldende i norsk rett. Finanstilsynet er enig med utvalget i at slik rapportering vil gi bedre grunnlag for å vurdere klimarisikoen foretakene er eksponert mot, og gjøre det lettere å identifisere klimarelaterte sårbarheter i det finansielle systemet. Foretak er forpliktet til å rapportere om risikoen ved virksomheten etter gjeldende regelverk, både i årsberetningen og i pilar 3-rapporteringen for finansforetak. Finanstilsynet deler utvalgets oppfatning om at det ikke bør innføres særnorske regler for rapportering av klimarisiko i finansnæringen, men heller avvente europeisk regelverksutvikling.

Finanstilsynet er enig i at god informasjon om klimarisiko også bør gjelde spare- og investeringsprodukter, særlig de produkter som markedsføres som grønne. Arbeidet i EU knyttet til å utvikle en taksonomi for bærekraftig virksomhet og lage standarder for grønne investeringsprodukter, er sentrale tiltak for å ivareta investorers behov for god informasjon som grunnlag for investeringsbeslutning. Finanstilsynet vil samtidig bemerke at det er krevende å utvikle ensartede standarder og klassifiseringer som er dekkende for ulike typer investeringer. Et "grønt" stempel kan samtidig overskygge andre risikoer knyttet til investeringen.

For Finanstilsynet

Anne Merethe Bellamy
avdelingsdirektør

Kjersti Okstad Kirkeby
spesialrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

¹ European Systemic Risk Board (ESRB)

² Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)